

На основу члана 9. став 10. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС” , бр. 36/15 и 44/18 – др. закон), а у вези са чланом 90. став 2. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС” , бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – исправка, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17),

Министар финансија доноси

ПРАВИЛНИК

о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора, односно контроле на основу процене ризика и посебним елементима програма инспекцијског надзора, односно контроле из делокруга буџетске инспекције

"Службени гласник РС", број 90 од 21. новембра 2018.

Предмет

Члан 1.

Овим правилником прописују се посебни елементи процене ризика, учесталост вршења, односно утврђивање приоритета вршења инспекцијског надзора, односно контроле (у даљем тексту: инспекцијска контрола) на основу процене ризика и посебни елементи програма инспекцијске контроле у областима из делокруга буџетске инспекције.

Посебни елементи за процену ризика

Члан 2.

Избор субјеката инспекцијске контроле врши се на основу анализе и процене ризика. У циљу утврђивања приоритета у поступању буџетске инспекције примењују се посебни елементи за процену ризика, и то:

- 1) захтеви за поступање упућени од стране тужилаштва, органа унутрашњих послова и министарстава, пријаве, представке грађана и других органа и организација;
- 2) непоступање у складу са прописима;
- 3) висина и значај незаконитости, односно неправилности на коју се указује (штета по буџет);
- 4) учесталост и број пријава које су поднете против истог субјекта инспекцијске контроле;
- 5) догађаји или радње које могу угрозити углед државе и државних органа.

Преглед посебних елемената за процену ризика и матрица ризика (Прилог), одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Утврђивање учесталости, односно приоритета вршења инспекцијске контроле на основу процене ризика

Члан 3.

На основу процене ризика одређује се степен ризика и утврђује приоритет вршења инспекцијске контроле код корисника јавних средстава.

Инспекцијска контрола неће се вршити ако је процењен ризик незнатан или када се промене елементи на основу којих је извршена процена ризика и накнадно се утврди да је ризик незнатан.

О учесталости, односно о приоритету вршења инспекцијске контроле код субјекта код кога је процењен, односно утврђен низак, средњи, висок или критичан степен ризика одлука се доноси у поступку разматрања пријава, представки, приговора и захтева за вршење инспекцијске контроле.

Посебни елементи Програма инспекцијске контроле

Члан 4.

Буџетска инспекција послове инспекцијске контроле обавља по програму рада који утврђује министар надлежан за послове финансија. Програм рада сачињава се првенствено на основу пријава, представки, приговора и захтева за вршење инспекцијске контроле пристиглих од органа, организација, правних и физичких лица.

Посебни елементи Програма инспекцијске контроле су:

- 1) започете инспекцијске контроле из Програма рада буџетске инспекције за претходну годину;
- 2) број и врста субјеката код којих је планирана редовна инспекцијска контрола;
- 3) рок за завршетак планираних активности.

Буџетска инспекција, по исказаној потреби, врши и ванредне инспекцијске контроле по захтеву министра надлежног за послове финансија. Број ванредних контрола може утицати на проценат извршења редовних контрола.

Завршна одредба

Члан 5.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” .

Број 110-00-00438/2018-26

У Београду, 8. новембра 2018. године

Министар,

Синиша Мали, с.р.

Прилог

Преглед посебних елемената за процену ризика и матрица ризика

Посебни елементи процене ризика по значају
I. Захтеви за поступање упућени од стране тужилаштва, органа унутрашњих послова и министарстава, пријаве, представке грађана и других органа и организација
II. Непоступање у складу са законским прописима
III. Висина и значај незаконитости, односно неправилности на коју се указује (штета по буџет)
IV. Учесталост и број пријава које су поднете против истог субјекта инспекцијске контроле
V. Догађаји или радње које могу угрозити углед државе и државних органа

Степен ризика јесте производ вероватноће настанка штетних последица и утицаја – тежине штетних последица (табела 1 и 2).

Вероватноћа настанка штетних последица у обављању инспекцијских контрола процењује се на основу претходног поступања назираних субјекта.

За утврђену вероватноћу настанка штетних последица и тежину штетних последица, утврђује се степен ризика (одређује се степен ризика од 1 до 25).

Табела 1: Метода 5 x 5 – Матрица ризика

Вероватноћа		Утицај – штетна последица				
		1	2	3	4	5
Критична	5	5	10	15	20	25
Висока	4	4	8	12	16	20
Средња	3	3	6	9	12	15
Ниска	2	2	4	6	8	10
Незнатна	1	1	2	3	4	5

Табела 2: Степен ризика

Бројчана вредност ризика	Квалитативни опис ризика
1, 2	Незнатан
3, 4, 5	Низак
6, 8, 9	Средњи

10, 12, 15, 16	Висок
20, 25	Критичан

Рангирање степена ризика

За утврђену вероватноћу настанка штетних последица и тежину штетних последица, утврђује се степен ризика од 1 до 25, тако да су:

- системи контроле са индексом ризика 1 и 2 – незнатног ризика;
- системи контроле са индексом ризика 3, 4 и 5 – ниског ризика;
- системи контроле са индексом ризика 6, 8 и 9 – средњег ризика;
- системи контроле са индексом ризика 10, 12, 15 и 16 – високог ризика и
- системи контроле са индексом ризика 20 и 25 – критични.

НАПОМЕНЕ И ОКВИРНЕ ИНСТРУКЦИЈЕ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА

Степен ризика јесте производ вероватноће настанка штетних последица и утицаја – тежине штетних последица.

$$Cp = B \times T$$

Cp – степен ризика

B – вероватноће настанка штетних последица

T – тежина штетних последица – утицај

Вероватноћа настанка штетних последица је субјективна процена у обављању инспекцијских контрола и процењује се на основу претходног поступања надзираног субјекта. Нумеричка вредност вероватноће настанка штетних последица исказује се бодовима од 1 до 5.

Тежина штетних последица резултат је вредновања посебних елемената за процену ризика у области материјално финансијског пословања и наменског и законитог коришћења јавних средстава. Нумеричка вредност тежина штетних последица исказује се бодовима од 1 до 5.

Нумеричка вредност посебних елемената за процену ризика у области материјално финансијског пословања и наменског и законитог коришћења јавних средстава добија се као аритметичка средина нумеричких вредности за применљиве критеријуме посебних елемената.

Образложење посебних елемената за процену ризика у области материјално финансијског пословања и наменског и законитог коришћења јавних средстава

I. Захтеви за поступање упућени од стране тужилаштва, органа унутрашњих послова и министарстава, пријаве, представке грађана и других органа и организација

Степен ризика за овај елемент ризика утврђен је на следећи начин:

Ранг	Опис
1	Недокументоване пријаве и представке
2	Документоване пријаве
3	Пријаве и представке других државних органа и организација који нису спровели контролу
4	Пријаве и представке других државних органа и организација који су спровели контролу
5	Захтеви тужилаштва и судова

II. Непоступање у складу са законским прописима

Степен ризика за овај елемент ризика утврђен је на следећи начин:

Ранг	Опис
1	Субјект контроле примењује прописе
2	Субјект контроле погрешно примењује пропис (указивање на неправилност)
3	Субјект контроле не примењује прописе чиме чини прекршај (указивање на незаконитост)
4	Субјект контроле не примењује прописе чиме чини привредни преступ
5	Субјект контроле не примењује прописе чиме чини кривично дело

III. Висина и значај незаконитости, односно неправилности на коју се указује – штета по буџет (апсолутни износ)

Степен ризика за овај елемент ризика утврђен је на следећи начин:

Ранг	Вредност
1≤	1.000.000
2≤	5.000.000
3≤	10.000.000
4≤	20.000.000
5>	30.000.000

IV. Учесталост и број пријава које су поднете против истог субјекта инспекцијске контроле

Степен ризика за овај елемент ризика утврђен је на следећи начин:

Ранг	Опис
1	Не постоје претходне пријаве, представке, приговори или захтеви
2	три претходне пријаве, представке, приговора или захтева
3	четири претходне пријаве, представке, приговора или захтева
4	пет претходних пријава, представки, приговора или захтева
5	Више од пет претходних пријава, представки, приговора или захтева

V. Догађаји или радње које могу угрозити углед државе и државних органа

Степен ризика за овај елемент ризика утврђен је на следећи начин:

Ранг	Опис представке
1	Не постоји непожељна објава у медијима, нити негативна кампања масовних медија која се односи на субјект контроле
2	Појединачне објаве у медијима против субјекта контроле
3	Постоји учестала непожељна објава у медијима против субјекта контроле
4	Постоји негативна кампања масовних медија против субјекта контроле
5	Сазнања о предузетим мерама од стране државних институција